

Rupsen te lijf met de Rupsenkoning

LOSSER

Ze zijn er alweer in grote getale: de eikenprocessierupsen. Mathijn Bouwma, eigenaar van schoonmaakorganisatie Cleanbo in Losser voorspelt dat de overlast dit jaar nog vele malen groter wordt dan vorig jaar. In 2019 startte hij met de Rupsenkoning, een ludieke naam die spontaan werd geboren toen één van zijn vrienden riep: "Ach jij, Rupsenkoning!" toen Bouwma weer eens enthousiast over het succesvol verwijderen van nesten sprak.

Het verwijderen van nesten is precisiewerk. De meest creatieve oplossingen ziet hij voorbij komen die vaak averechts werken en juist het probleem groter maken of de natuur op een andere manier schaden. "Mensen gaan met een brander de nesten te lijf. Levensgevaarlijk! Het kan brand veroorzaken en daarmee ook brandwonden. Ook de haartjes van de rups kunnen dan geïnhaald worden," legt de in Losser geboren en getogen maar inmiddels in Overdinkel woonachtige Bouwma uit, "Folie om de boom werkt niet en kleefband is helemaal uit den boze. We hebben allemaal wel gezien dat allerlei andere soorten insecten en zelfs vogels aan het band blijven plakken." Het inspuiten van nematoden (aaltjes) in de boom helpt wel de eikenprocessierups te bestrijden. Deze aaltjes worden echter ook door andere rupsen gegeten die daardoor ook sterven. Bovendien werkt het door op de vogels die deze rupsen op hun beurt weer eten. "Dat is dus ook niet de ultieme oplossing," zegt Bouwma.

Zijn aanpak met de Rupsenkoning is milieuvriendelijk en daarmee duurzaam. Hij begon met een tractor en kleine mesttank waarmee hij voorzien van logo en bedrijfskleuren de omgeving doorging. Met een stofzuiger haalde hij de rupsen uit de boom en door de grote diameter van de slang haalde hij razendsnel de nesten uit de boom waarbij er ook niets achterbleef. De nesten werden afgevoerd in de met water gevulde tank. "Dit is de natte methode," vertelt hij, "de haren kunnen zo niet wegwaaien." Dit jaar is het materieel verder uitgerust met een speciaal daarvoor bestemde aanhanger. Ook is de Rupsenkoning met een tweede methode gestart: de droge methode. Hierbij worden de nesten verzameld in kisten die wanneer ze vol zijn af worden gevoerd naar aangewezen verbrandingscentrales. Bouwma heeft met zijn bedrijf Cleanbo goed gecertificeerde mensen in dienst, totaal zo'n 50 personen. Dit vindt hij ook belangrijk voor de medewerkers - inmiddels zo'n zes tot acht - die hij inzet voor de Rupsenkoning. "Certificering voor het verwijderen van

eikenprocessierupsen is niet verplicht, maar ik vind het gewoon belangrijk dat mijn mensen geschoold zijn," onderbouwt hij. Daarnaast zijn zijn mensen uitgerust met helm, masker en overall om hen te beschermen tijdens de werkzaamheden. "Je weet niet precies wat het effect van die rupsen is als je die haartjes inhaleert." De medewerkers dragen bij het verwijderen daarom een speciaal masker waarin 300 liter zuurstof per minuut circuleert en na het werk stapten men met overall en al onder de douche.

"De vuile man, zoals we dat noemen wordt dan geholpen door de schone man. En later gaat de schone man aan de slag met het verwijderen van de nesten. Zo werken ze om en om. Altijd met 2 personen voor de veiligheid. Ja, het is een heel protocol," lacht Bouwma. "Meestal werken ze zo'n 2 tot 2,5 uur achter elkaar, afhankelijk van hoe warm het is. Maar de kracht is dat we heel snel werken." Hoe lang ze met een boom bezig zijn, kan Bouwma niet zeggen. "Het ligt eraan hoeveel nesten erin zitten. En dat is

van onderaf soms moeilijk te zien. Vorig jaar hadden we een keer een boom met 42 nesten!"

Bouwma vertelt verder: "Je moet die nesten goed verwijderen. Zo'n rups heeft zes levensstadia. De eitjes worden door vlinders gelegd boven in de eik. Die zie je met het blote oog niet. In het voorjaar bij warmte dan groeien de kleine rupsjes. Bij de eerste vier stadia is er nog niets aan de hand. Pas in stadium 5 en 6 beginnen ze te vervellen en laten de haren vallen. Maar niet alleen dan. Als ze schrikken dan gebeurt dat ook. Bijvoorbeeld als er een auto langsrijdt. Door de rijwind worden dan ook nog eens al die haren verspreid. Wist je dat één zo'n rups meer dan 1 miljoen haren heeft?"

Zou eiken kappen dan niet een betere oplossing zijn? "Nee!" roept Bouwma uit, "Zorg er nu voor dat vroeg in het voorjaar de bomen goed opgesnoeid worden. Die eipakketjes van de rupsen zitten op de takken. Die kunnen dan mooi het Paasvuur in en de kans dat takken afknappen door wind is een stuk kleiner. Zo voorkom je al een hele hoop overlast. Ja, zo moeilijk is het niet. Je moet gewoon een beetje logisch nadenken."

De Rupsenkoning is onderdeel van Cleanbo Losser Schoonmaak en bereikbaar via telefoonnummer: 06-45848485. Meer informatie is te vinden op www.derupsenkoning.nl

Klompemuseum Koop open

LOSSER

De vierde generatie Koop staat inmiddels aan het roer van klompemaking Koop in De Lutte. In 1900 legde Graets, overgrootvader van Marjo Koop - Pouwels de basis voor het bedrijf. "Het was toen heel gebruikelijk om als boer in de winter, wanneer er op de boerderij weinig te doen was, naar anderen te gaan om daar klompen te maken. Mijn overgrootvader deed dat anders. Hij besloot het van huis uit te gaan doen. 'Jij bent hartstikke gek' zeiden mensen tegen hem. Maar het tegendeel is gebleken," glimlacht Marjo. Samen met haar man Remon leidt ze het bedrijf. Remon maakt de klompen en Marjo ontvangt de gasten en regelt alles erom heen. Moeder Koop helpt nog steeds actief mee.

Door corona kon het bedrijf geen gasten meer ontvangen. Alle groepsarrangementen, waaronder veel busreizen uit Duitsland, werden geannuleerd. Van de ene op de andere dag bleef de agenda leeg. In die tijd heeft het echtpaar flink nagedacht over herinrichting van de bedrijfsruimte en ook hoe men coronaproof weer open zou kunnen. Dat heeft geresulteerd in het nieuwe museum van Klompemaking Koop. Via bewijzing worden bezoekers door het museum geleid. Gestart wordt met een 25 minuten durende film over het ontstaan van de klompemaking en hoe klompen worden gemaakt. Voorts kan men de

verschillende machines en attributen bewonderen in aanpalende ruimtes. Als afsluiting kan een kop koffie en een plak Twentse krentenwegge worden genuttigd in het gezellige boerencafé. De winkel biedt diverse souvenirs en houten klompen. Ook leren schoeisel en bedrijfskleding is er te krijgen.

Het klompemuseum is geopend van dinsdag tot en met vrijdag van 13.30 tot 17.30 uur en op zaterdag van 13.30 tot 16.00 uur. Reserveren is verplicht en kan telefonisch op 0541-551267. Meer info is te vinden op www.klompemakingkoop.nl

't Trefhuus weer open

LOSSER

Het had 'het jaar' van kulturhus 't Trefhuus in Overdinkel moeten worden. Mooie evenementen als de Smokkelblues en de activiteiten tijdens de feestdagen als de Koningsspelen zouden in een nieuw jasje worden gegoten. De spil van samenzijn in Overdinkel moest nog zichtbaarder worden, maar ook hier zette corona een dikke streep door. Locatiebeheerder en coördinator Stefan Kötter sloot met lede ogen de deuren medio maart, wachtend op betere tijden.

Die komen er nu mondjesmaat aan. "Het terras is weer open en er worden weer vergaderingen gehouden hier. Op de eerste openingsdag was het terras bomvol. Mensen hadden er behoefte aan en waren blij elkaar weer te zien." Kötter (31) had voor ogen zoveel mogelijk leeftijdsgroepen te betrekken bij 't Trefhuus en was daarmee op de goede weg. "Af en toe een bandje in zetten en zorgen voor wat meer reuring". Het verenigingsleven wist ook

steeds meer zijn weg te vinden naar het centrum van Overdinkel. Zo mocht 't Trefhuus sinds vorig jaar als residentie van de Veldmuuskes doorgaan. "Maar geen hoogheden dit jaar betekent ook geen hooghedenopkomst." Zo zullen meerdere festiviteiten wegvallen. Ook de bijna dagelijkse activiteiten die uit naam van Stichting Fundament worden gehouden, blijven sowieso tot 1 september stilliggen. "Dat is erg

jammer," voegt de geboren en getogen Overdinkelaar toe, "Juist in die doelgroepen willen mensen weer graag wat doen. Ze missen het contact." Zo had hij wekelijks een groep mannen van de kaartclub die nu niet meer mogen kaarten. Voor hen probeert hij op het terras een andersoortige bijeenkomst te organiseren op 1,5 meter van elkaar. "Zo hebben ze toch nog contact en kunnen een praatje maken met elkaar. Ze snappen heus wel dat kaarten niet mag." Wat hem het meeste aangreep, is dat op de eerste openingsdag een oud vrouwtje midden op het terras in snikken uitbarstte. "De omstanders bekommerden zich om haar, geschrokken dat haar iets ergs overkomen was. Maar het bleek dat ze juist heel erg blij was dat ze weer onder de mensen was. 'Ik ben zo blij dat dit weer kan,' riep ze uit." Hoe de toekomst eruit ziet, vindt Kötter die sinds augustus 2019 aangesteld

is, moeilijk te zeggen. "'t Trefhuus valt onder een stichting die voor een klein deel ondersteund wordt door de gemeente. Vanaf volgend jaar moeten we onze eigen broek ophouden. Dat betekent dat we echt serieuze omzet moeten draaien om de huur en andere vaste lasten te kunnen betalen. Ik probeer het hier samen met de vrijwilligers allemaal zo goed mogelijk te runnen." Hij had net een aantal vrijwilligers aangetrokken om hem te helpen bij allerlei activiteiten. "Maar ja, deze kunnen we nu niet mee laten draaien. Dat is jammer, want ik zou zo graag dit Trefhuus voor en door Overdinkel op de kaart willen laten zetten." Maar somber ziet hij het nog niet in: "Nee, er zijn nog genoeg ideeën. We zijn bezig om een klein toeristisch punt hier in te richten zodat toeristen hier informatie kunnen krijgen over bijvoorbeeld een fietstocht. En in het najaar krijgen we het beheer over de sporthal. Dat is erg handig zodat ieder-

een die hier binnenkomt één aanspreekpunt heeft." Kulturhus 't Trefhuus is van maandag

tot en met vrijdag open van 8.00 tot 23.00 uur en in het weekend bij goed weer.

